

Możliwości rozwoju człowieka dorosłego - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Możliwości rozwoju człowieka dorosłego
Kod przedmiotu	14.9-WP-PSChM- MRCzD
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Psychologia / Psychologia edukacyjna i wychowawcza
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	8
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Anna Mróz

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Laboratorium	30	2	18	1,2	Egzamin

Cel przedmiotu

Rozpoznanie obszarów i możliwych kierunków rozwoju człowieka dorosłego oraz wypracowanie sposobów identyfikowania, motywowania i wspomagania indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu: procesów poznawczych, emocjonalnych i motywacyjnych, rozwoju człowieka w cyklu życia, psychologii osobowości oraz psychologii różnic indywidualnych.

Zakres tematyczny

Potencjał rozwojowy człowieka dorosłego: czynniki determinujące rozwój, ciągłość rozwoju: związek między dzieciństwem a dorosłością.

Wchodzenie w dorosłość: etap „stającej się dorosłości” w koncepcji J. Arnetta, obecność mythos’u w rozwoju JA.

Stadialność rozwoju w dorosłości: zadania rozwojowe, kryzysy w rozwoju (wg E. Eriksona, D.L. Levinsona), stadia rozwoju ego (koncepcja J. Loevinger).

Rozwój poznawczy człowieka dorosłego: myślenie postformalne, możliwości poznawcze, szanse edukacyjne, rozwój zawodowy.

Rozwój moralny człowieka dorosłego: Rozwój sądów moralnych w dorosłości, różnice między kobietami i mężczyznami w zakresie rozumowania moralnego (koncepcje L. Kohlberga i C. Gilligan), rozstrzyganie dylematów moralnych, rola uczuć w rozwoju moralnym , empatia a rozwój moralny (koncepcja M. Hoffmana).

Rola uczuć w rozwoju: tworzenie więzi emocjonalnych i seksualnych, style emocjonalne według R. Davidsona jako determinanta rozwoju w dorosłości.

Różnice indywidualne w rozwoju: płeć, zdolności, temperament – determinanty aktywności w dorosłości, różnice w zakresie schematów adaptacyjnych.

Rola samoświadomości w rozwoju: pamięć autobiograficzna a świadomość własnego rozwoju, wspomnienia autobiograficzne, czynnik autonomiczny jako „trzeci czynnik rozwojowy”, rozwój jako proces indywidualacji.

Mądrość jako osiągnięcie rozwojowe wieku dorosłego.

Projektowanie przyszłości: orientacja przyszłościowa, tworzenie planów życiowych, projekty osobiste.

Rozwój duchowy człowieka: obszary rozwoju duchowego (twórczość, moralność , religijność), rozwój religijny człowieka (koncepcja J. Fowlera).

Indywidualność w rozwoju: indywidualny potencjał rozwojowy, indywidualny styl życia, indywidualna struktura życia.

Istota rozwoju człowieka w koncepcjach narracyjnych: koncepcja ja dialogowego, koncepcja narracyjnej tożsamości, przewartościowanie doświadczeń życiowych, skrypty życiowe, kulturowy kontekst tworzenia autonarracji.

Rozwój człowieka według psychologii egzystencjalnej: Człowiek jako byt egzystencjalny, dylematy egzystencji ludzkiej, lęk egzystencjalny, męstwo bycia według P. Tillicha, człowiek wobec sytuacji granicznych, poszukiwanie sensu w cierpieniu (logoteoria), doświadczenie samotności.

Rozwój osobowy: rola wartości w rozwoju, przewartościowanie i wielopoziomowość w procesie rozwojowym, światopogląd, motywacja istnienia.

Maska i autentyczność w rozwoju: Maska a autentyczność w relacjach z ludźmi, maska jako norma i jako patologia.

Metody kształcenia

Pogadanka, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, symulacja, praca z książką, dyskusja wielokrotna.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi zastosować i zintegrować różne podejścia teoretyczne w analizie procesu rozwojowego człowieka dorosłego.	• K_U01	• Aktywność na zajęciach, egzamin	• Laboratorium
Student jest otwarty na dużą różnorodność w zakresie możliwości rozwoju człowieka dorosłego i kreatywny w poszukiwaniu najbardziej efektywnych sposobów wspierania procesu rozwojowego..	• K_K01	• Aktywność na zajęciach, egzamin	• Laboratorium
Student potrafi opisać procesy rozwojowe typowe dla poszczególnych etapów dorosłości. Student potrafi rozpoznać i objaśnić indywidualne aspekty rozwoju człowieka dorosłego z uwzględnieniem jego niepowtarzalności jako jednostki.	• K_W05 • K_W06 • K_W07	• Aktywność na zajęciach, egzamin	• Laboratorium

Warunki zaliczenia

Formą zaliczenia laboratorium jest egzamin z całości materiału. Egzamin ma formę pisemną i obejmuje dwa pytania problemowe. Oceniana jest umiejętność integrowania zdobytej wiedzy i wykorzystania jej w analizie problemów związanych z rozwojem człowieka dorosłego.

Literatura podstawowa

- Czyżowska D. (2004), Płec a etyka troski i etyka sprawiedliwości, Psychologia Rozwojowa, tom 9, nr 1.
- Gałdowa A. (red.) (1995), Współczesne koncepcje osobowości . Kraków: Wydawnictwo UJ.
- Gałdowa A. (red.) (2000), Tożsamość człowieka. Kraków : Wydawnictwo UJ.
- Harwas-Napierała H., Trempała J.(red.) (2009). Psychologia rozwoju człowieka, T.3: Rozwój funkcji psychicznych. Warszawa: PWN.
- Hoffman M.L. (2006), Empatia i rozwój moralny. Gdańsk: GWP.
- Krzyżewski K. (red.)(2003), Doświadczenie indywidualne. Szczególny rodzaj poznania i wyróżniona postać pamięci. Kraków: Wydawnictwo UJ.
- Lipska, A., Zagórska, W. (2011). „Stająca się dorosłość” w ujęciu Jeffreya J. Arnetta jako rozbudowana faza liminalna rytuału przejścia, Psychologia Rozwojowa, 1, 9-21.
- Mądrzycki T. (2002), Osobowość jako system tworzący i realizujący plany. Gdańsk: GWP.
- Mróz A. (2008), Rozwój osobowy człowieka, Lublin: KUL.
- Opoczyńska M. (red.)(1999), Wprowadzenie do psychologii egzystencjalnej. Kraków: Wyd. UJ.
- Socha P. (red.) (2000), Duchowy rozwój człowieka. Kraków: Wydawnictwo UJ.
- Straś- Romanowska M. (1992). Rozwój osobowości człowieka dorosłego: od adaptacji do autotranscendencji. W: M. Dąbek (red.) Perspektywy rozwoju psychologii w Uniwersytecie Wrocławskim (t.38, s.41-53). Wrocław: Wydawnictwo U Wr.
- Zaborowski Z. (1998), Świadomość i samoświadomość człowieka. Warszawa: Eneteia.
- Zagórska, W. (2011). Zaangażowanie w quasi-mit a wchodzenie w dorosłość. Wnioski dla psychologa-praktyka. W: J. Trempała (red.), Psychologia rozwoju człowieka, t. 3: Psychologia stosowana. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Literatura uzupełniająca

- Berne E. (2005), W co grają ludzie? Psychologia stosunków międzyludzkich. Warszawa: PWN.
- Davidson R.J. , Begley S.H. (2012), The emotional life of your brain. London: Hudson Streey Press.
- Łoś Z. (2010). Rozwój psychiczny człowieka w ciągu całego życia. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
- Pańiewska – Kuć Z. (1995). Pomyślnie rokowania w nerwicy natręctw. Warszawa: Wydawnictwo EMOL.
- Trempała J., Harwas-Napierała H.(red.) (2000). Psychologia rozwoju człowieka, Tom 2: Charakterystyka okresów rozwoju człowieka. Warszawa: PWN.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Jarosław Wagner (ostatnia modyfikacja: 20-04-2017 11:59)